

היו"ר י. קרגמן:

אני פותח את הישיבה.

תקציב נוסף למשרד השיכון נמצא בעמוד 21.

א. גפני:

יש גם חוברת ירוקה ובה תמצאו את כל הפרטים.

ברשותכם, כידוע לכם תקציב השיכון, המיבנה שלו מסובר, משום שהוא בנוי כתקציב אכלוס אשר בו נותנים אספקת פתרונות לצרכנים וכיצד משרד השיכון מממן את הבנייה לקבלנים.

בסך הכל יש פה 353 מיליון ל"ל לשיכון, ואילו בחוברת הירוקה, בעמוד 32 (ג) יש 251 מיליון ל"ל שזה ניתן דרך הסוכנות (קורא פירוט). בסכום זה של 353 מיליון ל"ל יש חוב לסוכנות של 140 מיליון ל"ל. היה הסדר של 100 מיליון דולר לגבי שב"ל (שבו-בני-לגבול) לעולי רוסיה. ההסדר היה כזה, שהסוכנות מגייסת 50 מיליון דולר, והממשלה - 50 מיליון דולר, וזה אושר ע"י ועדת הכספים, כתכנית של 420 מיליון ל"ל לשיכון עולים עם התגברות הכליה מרוסיה בשנה שעברה.

מאחר והכנסות המגבית גדלו, החלטנו לא להיות קשורים בחובות, ולכלול את הדירות שנעשו במסגרת התקציב הנוסף של מגבית החירום בסכום של 140 מיליון ל"ל, וזהו חלקה של הממשלה. פרט לזה, הסוכנות מממנת משלה.

ההוצאות שהיו עד עכשיו הסתכמו

ב-280 מיליון ל"ל, וזה מממן את החצי של הממשלה.

התקציב השני מיועד לשכירות דירות

והוא מסתכם ב-22 מיליון ל"ל. נעשה מבצע שכירות דירות, כאשר החבר שחסרות הדירות, אז החל מבצע זה. זהו הסכום המשוער לשנה זו. זו הכמות של הדירות שנשכרה, ולדעתנו היא טובה. אנחנו מניחים שנגיע ל-8000 דירות בצורה זו, כי הפיגור גדל. זו עלות השכירות כולה. זו השתתפות הממשלה נטו. 5000 ל"ל השכירות לדירה. יש בזה סכום של 8%-9%. 5000 דירות נשכרו ונמסרו למשתכנים. מכל מקום, העם היהודי מסבסד למדינה בתקציב 3%-4%. (א.נ. פלוג: לבנות 5000 דירות יעלה חצי מיליארד ל"ל).

זה תורם לתקציב המדינה. זה חשוב

מאד, שכן זה חשוב למאזן התשלומים. ממשלת ארצות הברית משלמת לא פחות. (היו"ר י. קרגמן: הפטור ממס הכנסה עודד שכירות זו).

א. גפני:

(קורא פירוט מתוך החוברת הירוקה)

יש כאן פתרונות דיור למשתכנים בדיור צפוף, לא תת-דיור. זו תכנית שמבוצעת ע"י בנק "טפחות" כדי לתת עזרה למשפחות שמקבלות פתרון עצמי.

יש כאן סכום של 35 מיליון ל"ל שמיועד למתן הלוואות ל-22 שנה, ברביית של 3.5%. זו הלוואה תקציבית --- (ג. פת: הרביית ללווה היא 3.5%. כמה משלם עבור ערבות?)

אנחנו נברר את זה. עד 15 לפברואר

התקבלו 3600 בקשות. בקשות אלה הובאו ואושרו כבר ל-2914. ו-215 בקשות נמצאות כבר בשלבי ביצוע.

ברגע שזה מאושר למשפחה, אז היא צריכה למצוא את הדירה שהיא קונה, ולמכור את הדירה שלה הישנה - וכאן יש זכות לסוכנות לקנות דירה ישנה זו. כלומר, למשרד השיכון יש אופציה להשתמש בדירה זו.

אנחנו מעריכים ש-1000 בקשות יבוצעו

עד 1 באפריל.

א. גפני:

יש זוג הורים שאותם משכנים בבית אבות.
 יש 6000 דירות לזקן, ולזה ניתן מענק של 12 אלף ל"ל לזוג.
 ניתנות הקלות להרחבת הדיור. לפי דעתי,
 זו אחת התכניות הסוציאליות החשובות, וזה פועל היטב. נגשים לבנק,
 ומקבלים.

ג. ארליך:
 מדוע רק 10 מיליון ל"ל לזוגות צעירים?
 מה זה 144 מיליון ל"ל? (א. גפני: יש
 תכנית לשיפוץ ועוד, שנעשית ע"י עמיגור.) בגידול אין שום דבר.

א. גפני:
 זו תוספת לזוגות צעירים, וזו גם
 בנייה להשכרה. (י. בדר: אין שום
 פרופורציה.) אנחנו נמצאים כבר בפברואר, ואם תהיה תוספת אז היא
 לא תבוצע. אלו הן הערכות של ביצוע עד סוף מרץ. למה להוסיף כאן
 ולא להוסיף לתקציב 1974?

י. בדר:
 אני רואה את הגיחוך של כל העניין הזה
 של תקציב נוסף. זה לא תקציב נוסף,
 כי כל הדברים נקבעו כבר. אומרים לנו "נסיבות מיוחדות". אני לא
 מכיר בשום נסיבות מיוחדות. הממשלה ילה עם, או בלי, נסיבות מיוחדות
 לקבל החלטות כל כך חמורות וחשובות על אף, או בגלל נסיבות מיוחדות.
 הממשלה הזו יכולה להציע תקציב נוסף גם בחודש אוקטובר. השרים ממילא
 אינם משוחפים בנסיבות מיוחדות.

אם היה אפשר לעשות מה שנעשה עם
 קיסנינג'ר, לא קיסנינג'ר, הפרדה או לא הפרדה. אם הממשלה חושבת
 שמסמכותה לעשות דברים אלה, הרי שהיתה לה הסמכות לעשות תקציב זה
 מזמן. ההבדל הוא שבועדת הכספים יש לה את קרגמן ולא קיסנינג'ר.
 אין לה "קיסנינג'ר" שרץ בין הוועדה לממשלה --- (ה"ר י. קרגמן:
 הודיעו במפורש שיובא תקציב נוסף).

אמר לנו מר גפני שעוד לפני חודש
 ספטמבר ידעו שיהיה תקציב נוסף בסביבות 2 מיליארד ל"ל, והדבר היחידי
 שהיה מחליש בתוקף היה זה שר האוצר.

מר גפני צודק. נוסף 100 מיליון ל"ל
 וזה לא יציל ולא כלום עד 31 במרץ.

החלוקה הזו בתקציב הנוסף היא חמורה
 ביותר. אינני יודע איך להסתכל בעיניים של חיילים משוחררים שנמצאים
 בקטגוריה של זוגות צעירים. מציעים להוסיף 250 מיליון ל"ל, ומחוך
 זה רק 10 מיליון לזוגות צעירים. זה כמו שמסבירים לנו שהמחדל לא
 היה מחדל. אכן נכון הדבר שלעולים דרוש דיור. את זה אני יודע.

זאת ועוד: כשראית את המלה עמיגור,
 ידעתי שזה שלט נוסף של משרד השיכון. זה חשבון נפרד, תכנית נפרדת.
 אני רוצה להגיד שאנחנו נדון על דבר זה, ולא נפתח מחדש את ענין
 עמידר, הרי זה סקנדל משווע עד השמים. היתה הצעה שהייתה בדיקה
 בעמידר ע"י המכון ליעול. בדיקה זו נמשכה שנתיים. לאחר מכן הופיע
 משרד השיכון ואמר לנו שנמליץ המלצות, וכל המלצה שלנו תבוצע. ואז
 קיימנו דיונים והפסדנו זמן, אך בדקנו את הדו"ח והחלטנו מה שהחלטנו.
 השר אמר שהוא יבצע הכל. אולם, אחר כך התברר שעמידר לא רצה לבצע.
 לכן הוועדה שוב ירבה על זה, ושוב בקשה הוועדה לפעול בגלל העובדים
 ששם. בינתיים נתקבל דו"ח מבקר המדינה, והוא היה מעניין לגבי חלוקת
 הדירות. יושבים בוועדות אינטרסנטים ודואגים למשפחותיהם. כך היה
 כתוב בדו"ח מבקר המדינה.

י. בדר:

הוועדה רצחה לאשר בדיון זה הכל, אבל הכל היה טעון בדיקה. עלינו להחליט מה נעשה שם? האם עשו משהו? מה עשה השר בכדי לבצע החלטות אלה?

אם אנחנו דנים על תקציב - וזה תקציב לא קטן; אם אנחנו מכבדים את עצמנו ואת כספי המדינה שלא ילכו לאיבוד, עלינו לעשות משהו, שכן זהו בזבוז רגשני. החלטתם, אז מה?

ש. אליך:

איר אני יכול להסתייג על חוסר הקצבה לזוגות צעירים של 102 מליון ל"י. הרי זה לא מופיע. ברצוני לדעת כיצד להסתייג.

היו"ר י. קרגמן:

בענין עמידר ברצוני לומר לח"כ בדר: אני לא חושב שהצלחנו בזה. לא אנחנו ולא הממשלה לא הצלחנו בזה. זה נושא שצריך לברר אותו כאשר נדון בתקציב הרגיל. אני לא מציע שנדון על עמידר עקב תקציב השיכון. היו לנו בעיות, כמו מפוני עוני ועוד - והן נדונו. היה גם תקציב נוסף. כולם אמרו שצריך לעשות את זה. ואכן אנחנו רואים שמתקצבים את זה.

י. שחם:

הסעיפים האלה אינם משקפים את כל פעילות השיכון, אלא יש פה חוספות שנובעות מפעולות שחוקצבו והיה גם מימון תקציבי. יש 20 אלף פחרונות ד"ור, והפירוט הוא כזה:

בתקציב המקורי אנחנו תקצבנו 450 דירות בנייה לשכירות, ובתקציב הנוסף אנחנו מוסיפים 550 דירות. בתכנית האמיסיות יש 3500; בניית דירות - עוד 3500. יש גם תכנית בנייה להשכרה, שיכון עובדים, סולל בונה וויסות עובדים - זה כ-500 דירות; תכנית עירית תל-אביב - בנייה להשכרה. זה עוד 400 דירות. נוסף לזה תקצבנו בתקציב המקורי 550 הלוואות של 30 ו-60 אלף ל"י וגם עד 70 אלף ל"י. (י. שערי: אנחנו צריכים לקבל את הקריטריונים לענין זה.)

בחודש האחרון הגדלנו בין 15 אלף ל"י ל-30 אלף ל"י לאותם זוגות צעירים שבתכנית המקורית הוגדרו כלא זכאים. ביחס זה 8500 דירות - חלק זה בתקציב, וחלק - במסגרת אשראי מוקפא.

א. גפני:

תכנית +3 נדונה ואושרה בוועדת הכספים ב-21.4.73. כעת, כאשר מדברים על פרופורציה, אז 140 מיליון ל"י זה תקצוב של פעילות, וזו לא פעולה ריאלית. זה משנה קודמת. והיתר, מתוך 210 מיליון האחרים. אם כן, יש פה כ-55 מיליון ל"י לד"ור צפוף - +3. ועוד 3 מיליון ל"י להתחלת הפעילות בשכונת החקיה ושכונת האסבסטונים בבאר-שבע, שכן מוקדי בעיות סוציאליות, ו-10 מיליון ל"י לזוגות צעירים, ו-14.030 מיליון לירות לשיפוץ דירות, שיפוץ חדרים ע"י עמיגור. אלה פחרונות סוציאליות. ו-2 מיליון למשכנות עולים ו-40 מיליון - מימון בנייה לעולים. כך שהמקל של החוספות הנדרשות לשיכון סוציאלי לחושבי הארץ הוא משקל גדול. על כל פנים, אלה הם דברים שאושרו כאן לפני שנה.

הפירוט לחיסול משכנות עוני בא עבור הכישות דירות שמקבלים ממקבלי הלוואות.

לח"כ בדר: אני מודה שהרבה פעולות בתקציב הנוסף בוצעו כבר, וחלק גדול מהן היתה תקציב בטחון. בסעיפים אחרים יש עוד הרבה דברים, או רובם של דברים שטרם בוצעו, אף כי התכנית אושרה ופורסמה. הממשלה אישה, ומשרד השיכון פרסם את התכנית והחל לטפל בזה. עדיין לא קבלו הלוואות. התכנית מוכנה, ולא שולם כסף.

א. גפני:

אם יבואו ויאמרו לעמיגור לאו, אפשר עדלאן לתת לו. יש בנייה שהתחילה ע"י חברות. החברות יהיו בעיה, ואם ועדת הכספים חגיד שלא לתת להן, אז לא ניתן. הם התחילו על דעת עצמם, ותוך הבנה שאנחנו נפנה לכנסת כדי לעזור להם במימון. והם מקווים שהכנסת כן תתמוך בפעולה זו. בנושאים אלה הוועדה חופשית להגיד גם לאו. במידה ותחליט על לאו, הרי שזה לא יבוצע. (היו"ר י. קרגמן: בעניני בטחון הלסף הוצא. אבל חלק מתוך הסכום הזה של 2 מיליארד לא יבוצעו פעולות.)

יש לי דוגמה בענין זה, ואנחנו זהירים מאד בזה. מכל מקום, אני מדבר בשם שר האוצר.

בעמוד 165 של החוברת הכחולה - הצעת התקציב לשנת 1973 - הגשנו לכנסת טבלה המרכזת את כלל הפעולות, ושם היה כתוב המספר של 7900 יחידות מנושאים שונים. יש שם גם תכנית ומימון של בנייה ע"י חברות. יחד עם זאת הוסבר שם כי זה איננו כלול בתקציב, וכי זה ימומן או ע"י אמיסיות מהבנקים או ע"י מפעל מגביה חירום, או שנבוא לכנסת ונבקש מימון זה. על כל פנים, לחברות נאמר בפירוש דבר זה - שהם יתחילו לבנות על חשבונם, ואם לאו אז הם יקבלו את זה על חשבון תקציב 1974. אנחנו מבקשים עכשיו חלק מזה לממן בתקציב הנוסף.

ע. פיינרמן:

הערה לגבי הוויכוח המתנהל פה: אנחנו למעשה, בוועדת הכספים, אישרנו עקרונות

בספטמבר 1973 את הדיור למשפחות צפופות דיור - קודם זה היה ל-4+, ואחר כך באה התכנית ל-3+, ולאחר מכן באה תכנית הגדלת שיכון לזוגות צעירים, וידענו שזה יבוא בין היתר לתקציב הנוסף. כך שאין בזה משום חידוש לאלה שישבו בוועדת הכספים.

אני חושב שזו פעולה ברוכה. בשנה

הבאה לא תהיה בעיה של תקציב לשיכון, אלא בעיה של ביצוע פיסי.

הערה לגופו של ענין: כתוב בחוברת

הכחולה "העברת 1000 יחידות מרכזיות חדשות" - מדוע מעבירים בפיזור דיור בשכירות?

ועוד: מה זה שיכון או מימוש דיור

לחיילים משוחררים? הרי סיכמנו בוועדה עם שר השיכון שאורך תקופת שירות חזקה חיילים משוחררים וזוגות צעירים, והובטח שיעינו בזה מחדש. האם עיינתם בזה? מהו מספרם של חיילים אלה?

ביחס לזוגות צעירים: לדעתי, 10 מליון ליי

מתוך 553 מליון ליי שניתן לזוגות צעירים - זהו סכום נמוך מאד. האם זו מיגבלה פיסי, או שזו מיגבלה בהקצאת מקומות? האם התקציב הנדרש בא לכסות את כל הביצוע על ידכם?

ג. פת:

הערה לגבי הדברים שאמר ח"כ בדר על

עמיגור: אני לא חושב שצריך לעכב

את הפעולות של עמיגור. צריך לבדור את זה, ולא רק לגבי עמידר. יש חוספת עצומה בנכסים לחברות אלה כאשר אין עליהן ציהול ופיקוח יעיל. לכן אני מציע שנשים נקודה בנושא זה.

ועוד דבר: יש חוסר פרופורציה בין

חל-אביב וירושלים. בירושלים הממשלה עשתה מאמץ בפיתוח שיכון. אבל אין כאן פרופורציה בין "חלמיש" ו"פרזות".

א. גפני:

בעמוד 51 תראו שיש פרופורציה הפוכה. כל הכבוד ל"חלמיש". היא אכן בצעה

עבודה יפה.

ג. פת:
קיים הנושא של הרובע היהודי. אני מעורר את זה בחדר ועדת הכספים. אני מודיע לכם ש"הלא-יוצלהיות" של פיתוח הרובע היהודי גובלת כמעט בשחיתות. הבנייה רעה. אני חושב כי בנושא זה אנחנו חייבים לתת את הדעת. הלואי והדברים לא היו כך.

דוגמה: יו"ר הוועד המנהל של הרובע היהודי - יהודה תמיר - הוא אדם מוכשר מאד, והוא לא יכול להקדיש לזה זמן. עברו 7 שנים, ואי אפשר לדבר אתו.

אני מציע, שלא יוסיפו פרוטה אחת לרובע היהודי כל עוד נושא זה לא ייבדק. העובדות נקבעו שם. אני לא אומר שחבל להשקיע כספים בעיר העתיקה. אך אני אומר כי יש שם בעיות של בנייה פסולה ופגומה כאשר נהגנו לגבי נושא זה ביד רחבה.

מ. ברעם:
אני מציע לך לא לדבר באופן קולני כל כך. כי לא בדקת נושא זה.

היו"ר י. קרגמן:
העניין דורש בירור ולא עקב בירור זה.

א. גפני:
שם בונים. אם אחת לא תוסיף 5 מיליון ל"א, אז הכל ייעצר. (היו"ר י. קרגמן: אנחנו יכולים להפסיד בנייה וזה עלול לגרום נזקים גדולים). על כל פנים, זו חוספת תכנית. (ג. פת: זו לא הפסקת בנייה. אני חושב שזה הגרזן הטוב ביותר שיש לנו על מנת להביא את החברה להגיש לנו דו"ח). זו חוספת לתכנית המקורית לפעולות ל"א להמשיך את הבנייה שם. (ג. פת: אני לא העליתי נושא זה בשום פורום אחר).

היו"ר י. קרגמן:
אני לא רוצה שנתעלם מנושא זה. אני חושב שיהיו לנו 3-4 חודשים לבירורים.

א. גפני:
אנחנו נביא לכם את התכנית הנוגעת לנושא זה.

י. שחם:
הייתי רוצה להשיב לשאלה לגבי הבנייה בירושלים לעומת תל-אביב בתכניות עוני: בין שלושת הערים הגדולות, העיר הפגועה ביותר היא ירושלים, וזה נובע מעובדות פיסיות, משום שזו עיר ראשונה בשנים האחרונות, ובעקבות מלחמת ששת הימים, הבנייה הזו החריפה את הניגודים בין החלשים והחזקים בירושלים. עובדי המדינה מועברים לירושלים, ואכן הועברו רבים מהם לירושלים. כמו היתה בנייה לעולים רבים בירושלים.

בגלל הבנייה בירושלים דנה בנושא זה ועדה מיוחדת שראש הממשלה מינתה לעניין זה.

דבר נוסף הוא - העלייה שבאה לירושלים במרוצת השנים מאז שנות ה-50 ועד מלחמת ששת הימים, היתה עלייה של אוכלוסיה חלשה בהשוואה לאוכלוסיה בתל-אביב וחיפה. ירושלים, פרט לעוני, תהווה 10% מכל הערים, וזה מכל מיני טעמים לאומיים.

י. שחם:

מה שעשינו במסגרת חברת "הלמיש" למען תל-אביב, וכך התכניות שאותן נגיש במסגרת התקציב החדש - כאשר נגיש את התכניות החדשות בענין זה, אז תראו שאותה דאגה לתל-אביב שציינה את עבודתנו במשך 8 השנים הקודמות, נמשכת. אף בתכנית זו, העיר היחידה שהצענו במסגרת התקציב הנוסף להוסיף בנייה, היא תל-אביב. כלומר, אנחנו מציעים 250 יחידות דיור עבור שכונת התקווה לדעתי, זה מפעיל כל תכנית היסול משכנות העוני בשכונת התקווה.

מכל מקום, אתם יכולים למצוא את זה בשכונת התקווה ובמשקי עזר בבאר-שבע. הגרוע שבגרוע שיש לנו זה משקי עזר בבאר שבע. כל זה הוא בנוסף לדברים אחרים שנותנים ביטוי שונה לאותה תכנית שמר לפני הגיש אותה.

המחיר בירושלים הוא יותר גבוה ב-20% מכל מקום אחר.

מ. ברעם:

ההבדלים בין הבנייה בשפלה לבין ירושלים אינם רק בגלל האבן. אמנם יש הבדל במחיר הבנייה בירושלים של למעלה מ-30%.

י. שחם:

לענין זוגות צעירים: לגבי חיילים משוחררים, נושא זה נדון בהרחבה בוועדה, וניתנה המלצה לתת תוספת ניקוד לחיילים משוחררים. למעשה, אנחנו איננו משוכנעים שהניקוד הקיים הינו סוף פסוק. יש לקחים טובים, ויש לקחים רעים, ושניהם במידה שווה. יש דברים שלא התגברנו עליהם.

יש קריטריון יחידי למתן סיוע. אמנם אם חייל משוחרר מבטא זמן מעבר של הפסד הכנסה והפסד הזדמנות --- (י. בדר: הכושי עשה את שלו, הכושי יכול ללכת) למעשה, אני הוא הכושי.

לח"כ פיינרמן: הפעולה לזוגות צעירים מתבטאת בשני משורים: א) אי יצירת תשתית דירות. בנייה ממלכתית, בנייה באמצעות אמיסיות ובנייה במימון רגיל של קבלנים - אם לא היו כל אלה, אז כל מימון שמאשרת הכנסת לא יועיל.

האמת היא, כל ההצעות כאן באות לגבי דברים מקריים, כי בשעתו לא ניתן מימון. יש 400 דירות בתל-אביב שהן בשיתוף פעולה עם עיריית תל-אביב, אשר הן נמצאו בבנייה, והממשלה נענתה לבקשה זו.

היקף ההלוואות, ח"כ פיינרמן, לזוגות צעירים בשנת 1973, הוא היקף שיא - בסך הכל ניתנו 9500 הלוואות.

אנחנו בונים השנה, ואני מקווה שנגיע עד יוני להפעלת כל התכנית. 8500 דירות נוסף על המלאי שהכינונו ב-1971/72.

שיטת הפיזור נעשית בהתאם לצרכים ע"י

רכישת דירות לעולים.

זו בעיה מסובכת מאד, כי העולים אינם רוצים לצאת למקום אחר.

א. גפני:

היסול משכנות עוני כולו נעשה מיד שניה. מאיפה מביאים את היד השניה כאשר אין

ח. קורטוב:

יד ראשונה?

בשנת 1973 התכנית לא נפגעה. להיפך.
היא גדלה לעומת 1972 בכ-2500 דירות.

י. שחם:

אני מודה לך, מר שחם.

היו"ר י. קרגמן:

(מר שחם עוזב את הישיבה)

אני מבקש מיו"ר הוועדה לתת הוראה
למזכירות, להגיש לנו רשימה של
פל הנושאים בהם החליטה ועדת הכספים הקודמת במשך השנה האחרונה.
אילו נושאים קוימו ואילו לא קוימו ---

י. בדר:

עמידר היה נושא לדיון במשך 6-7 ישיבות
כאן. היתה גם ועדת משנה לענין זה.

היו"ר י. קרגמן:

כאשר ח"כ הרינג ישיבה בה.

כאשר נדון בתקציב, נדרגש פרטים על

ההשקעות בעמידר וכו'.

אני מבקש, לאו דוקא לגבי עמידר, אלא רשימת
כל הנושאים בהם דנה הוועדה, או שהחליטה

י. בדר:

עליהם ולא הספיקה לדון בהם.

אם זכרוני אינו מטעני, אז לא היה
נושא שהחלטנו לדון בו ולא דנו בו.

היו"ר י. קרגמן:

על כל פנים, אנחנו נבדוק את זה.

אנחנו עוברים לתקציב משרד הבריאות.

(עמוד 18 בחוברת הכחולה):

בענין מגן דוד אדום נשאלה שאלה ואני
רוצה להשיב עליה: למגן דוד אדום, כאגודה,

א. גפני:

יש תקציב רגיל ותקציב פיתוח.

התקציב התפעולי שלהם הוא בסכום של
ב-5 מיליון ל"י מתוך זה. זהו תקציב

15 מיליון ל"י. והממשלה משתתפת

רגיל. היתר - יש להם הכנסות שונות, כגון: משירותי דם - 2 מיליון ל"י;
הגרלות - 2.4 מיליון ל"י; תרומות - 150 אלף ל"י; שירות אמבולנסים -
2.5 מיליון ל"י; תרומות מחו"ל לתקציב הרגיל - 1 מיליון ל"י.

כל תקציב הפיתוח, בהיקפו הכללי, שיש לו

14 מיליון ל"י הכנסות לשנה - ממומן, והוא לא קבל מאחזו ולא כלום

לתקציב הפיתוח. הוא קבל הכל מתרומות, ולא היתה כל השתתפות של
המדינה בזה. (ח. קרפון: כמה סניפים של מגן דוד אדום יש בארץ?)
הסניפים מפוזרים על פני כל הארץ, בכל הערים הקטנות והמושבות.

א. גפני:

תקציב הפיתוח, מתחלק כך: שני שלישי מיועדים לבנייה של סניפים, מוסכים, מרפאות; ושליש - לאמבולנסים וציוד רפואי.

כתוצאה מאיחוד תרומות, אנהנו אישרנו להם מקדמה של 3 מיליון ל"י, והם, במשך חצי שנה התחייבו שלא לערוך מגביות, פחות ממחצית אישרנו להם כאומדן הכנסות.

ועתה, לגבי תמיכות לקופות-חולים: התקציב המאושר לתמיכות לקופות חולים הוא 151 מיליון ל"י. בזה כלול 64 מיליון ל"י שהיו בתקציב ו-70 מיליון ל"י בתקציב חירום. ביחד 134 מיליון ל"י, שזה תמיכות ישירות לכל קופות החולים. (קורא את פירוט הסכומים הניתנים לבתי החולים "השרון", גדרה, אילת ועוד, כחמיכות.

הסכום הזה שניתן ישירות לקופות חולים מתחלק לשני סוגים: יש עניני אשפוז של קופת חולים כללית. כלומר, ניתנת תמיכה לאשפוז לקופת חולים כללית בסכום של 115-116 מיליון ל"י מתוך 184 מיליון; השתתפות אמבולטורית בקופ"ח כללית - 68 מיליון ל"י; 12 מיליון ל"י - תמיכה בקופות חולים אחרות, כמו: עמית, לאומית, מכבי, אסף. במלים אחרות, 12 מיליון ל"י לעומת 184 מיליון ל"י.

אפשר לעשות חשבון, מה היה אילו המיטות

האלה היו ממסליות?

צריך להפריד בין שני נושאים: תמיכות בבתי חולים - 116 מיליון ל"י; תמיכה אמבולטורית - 68 מיליון ל"י. לקופת חולים כללית יש 87% מכלל המבוטחים. ולקופות חולים אחרות - 12 מיליון ל"י. הכל מתחלק לפי מפתח --- (ג. פת: כמה מקבלת קופת חולים פר-חבר?) זה מביא בחשבון מספר החברים ומספר המרפאות וטיפולים באזורי ספר, והאיכות. כל אלה הם דברים מוגדרים שניתנים כאן וכאן. פועלים אוטומטית לפי נוסחה שאושרה בוועדת הכספים.

46 מיליון ל"י - זה התייקרות. חלק זה התייקרות האשפוז וחלק זה שכר וטיפול אמבולטורי. שוב, זה מחולק לפי מפתח.

י. בדר: זה לא יתכן שהקצבה של 200 מיליון ל"י תנחן בלי בקורת מבקר המדינה. אני חושב שזהו סכום יותר מדי גדול --- (הינ"ר י. קרגמן: בסדר. תפעיל בקורת זו). אני יודע שיש הבדלים בשירותים שנותנים קופות החולים. אבל סכומים אלה הנם יותר מדי גדולים.

אני תומך במה שאתה אומר.

הינ"ר י. קרגמן:

בחוברת הכחולה לא נכלל הסכום הזה של 3 מיליון ל"י שניתן למגן דוד אדום. לעומת זה, בחוברת הירוקה יש 8 מיליון ל"י --- (א. גפני: זה לא לקופות חולים, אלא לבריאות, לחולי נפש).

87% של מבוטחים מקבלים 20% מכלל התקציב, ואילו ל-13% של מבוטחי קופות

ג. פת:

חולים אחרות לא ניתן ולא כלום.

ע. סיוון:
המפתח של התמיכה מתחשב במבוטחים, וגם במספר מרפאות ועוד. הפיזור הוא יותר גדול. יש פה שירותים אשר בגלל המספר הקטן של המבוטחים, הקבוצה בהם הוא יותר גדול, וזה מגדיל את התמיכה בהם.

א. גפני:
קופות חולים אלה טוענות שהן מופלות לרעה, ומשרד הבריאות מוכיח להן שזה לא כך.

י. בדר:
כיון שאני חבר בקופת חולים כללית, אז אני חושב שאשפוז בקופת חולים כללית זה טוב, אבל האמבולטוריה היא סקנדל. זה נובע גם בבעיות אחרות. אלה דברים שטעונים בדיקה.
אני לא מסכים לשיטה שחבר כנסת יתקבל באמבולטורי כשהוא נזקק לזה, ואילו האחרים לא.

ע. סיוון:
התמיכה באשפוז איננה שרירותית. אנחנו משלמים בדיוק כמה שעולה יום אשפוז למדינה. זה פוגע בהם, כי אנחנו מחזירים להם יום אשפוז בבתי חולים ממלכתיים. את זה אנחנו לא נותנים לאחרים, כי להם אין בתי חולים, והם לא משלמים את זה. משלמים 20 ל"י ליום אשפוז - זה המינימום - ולא 140 ל"י. אני חושב שמפסידים בזה.
מזלה של המדינה שיש לה בתי חולים כאלה. החרומה של בתי החולים של קופת חולים היא ממש בבחינת הצלה.
היית בית חולים אחד בהרצליה שרצו לבנות אותו. הוא היה בבניה, והוא לא נבנה עד הסוף.

היו"ר י. קרגמן:
יש רפואה פרטית בארץ, אבל אין בתי חולים פרטיים, כי זה עולה הון להחזיק אותו. התשלומים גדולים מאד.
שאלתו של ח"כ בדר מתייחסת לבקורת. יכול להיות שחיה לנו שיחה עם אנשי קופת חולים, ואז נקבל פרטים את תכניות ושיפורים שיש להם.

א. גפני:
תגמולים לנפגעי הנאצים - בעמוד 42 יש דברי הסבר. החוספת נדרשת:
לתגמול שהועלה לאחוז נכות רטרואקטיבית מ-0.80 ל"י ל-1.15 ל"י לחודש, מ-1.4.72; להעלאת תגמול היסוד לנכה מלחמה מ-359 ל"י ל-370 ל"י לחודש; לתשלום חוספת היוקר לחודש יולי 1973 ולתשלום חוספת היוקר הצפויה בינואר 1974; לתשלום חוספת של 6 ל"י לחודש החל מ-1.4.72.

היו"ר י. קרגמן:
אנחנו קבענו לפני שנים, עוד בזמנו של ח"כ חזני כשהיה חבר ועדת הכספים - שיינתן רכב חמורת רגלים, אבל מיד אחר כך הוגשו פניות של חולי לב וכליות, וכאן אמרנו לא. ברגליים יש הגיון. המכונית באה במקום רגליים. ללא רגלים אי אפשר לנוע. עקשיו צריך למצוא דרך למחן פיצוי לאלה הסרי רגליים שהמכונית הפכה להיות להם דבר יקר. לדעתי, זה דבר אנושי מאד שצריך להתחשב בו למרות שיש לזה ביטוי כספי.

א. גפני:
 היתה פנייה בלווי הפגנה, וחברת הכנסת
 חייקה גרוסמן קבלה אנשים אלה שהם נכי
 רגליים. אנחנו חשבנו ש-1 באפריל ייכנס העניין של ביטוח נכות
 וביטוח לאומי, אנחנו מבררים את הבעיה, ואם נוכל להיענות לה במסגרת
 זו, וכך אם אפשר להקדים את התמיכה הזו. מכל מקום, זה עדיין נמצא
 בבירור.

שר האוצר הנתגד לעשות את זה בדרך
 של הנחה במסים. אם כן, אז רק בדרך של מענקים. (י. שערי: כמה
 נכים כאלה ישנם?) אנחנו נביא לכם מספרים. אני חושב שישנם
 40-45 אלף נכים.

צ. גרשוני:
 נקבעו שם גם הנחות שצמודות להכנסה של
 המשפחה, נכתוב שם כי זה יהיה לפי
 מדד יוקר המחיה.

א. גפני:
 אין עדכון מאז שנקבע הדבר.

א. קרשנר:
 הפטור מותנה בהכנסה מסויימת. בינתיים
 המדד עלה כמה אחוזים, לכן ההכנסות
 האלה אינן ריאליות.

ח. קורפו:
 איך קורה שכל אלה שמקבלים את הפיצויים
 האלה מצטברים אצלם הפרשים? וכיצד
 זה קורה שזו נשלח אליהם חודש-חודשיים לפני הבחירות?

א. גפני:
 אני לא מאמין שהם היו שוחקים זמן
 כה רב אם לא היו מקבלים.

ע. פיינרמן:
 אני רוצה למחות באזני נציגי משרד
 האוצר שאני לא קבלתי הפרשים כאלה.
 לגופו של עניין - לגבי נכי רדיפות
 הנאצים יש לי שתי הערות: (א) לגבי חלונות קשות שיש להם - לאחר מה
 שעשינו מחברר כי אלה שמקבלים ממדינת ישראל, מקבלים הרבה פחות מאלה
 שמקבלים פיצויים מגרמניה; (ב) הקטגוריה הזו של נכים היא, למעשה,
 נחמכים על שולחנה של מדינת ישראל, ופה נאמר שזה תמורת סכום מסויים.
 מה היא ההערכה שלכם לגבי כל הבעיה הזו?
 כמה עלה לנו העסק הזה עד עכשיו?

היו"ר י. קרגמן:
 בעוד שבועיים יהיה בפנינו תקציב של
 משרד האוצר, ואז נקבל הכל באופן מפורט.

היו"ר י. קרגמן:

משרד הסעד - 10,300,000 ל"י - בעמוד 42
יש דברי הסעד. התוספת נדרשה לכיסוי
ההתייקרויות שחלה בשעת העבודה של מטפלת בית; לציווד ביתי למשפחות
ברוכות ילדים ועוד. 1 מיליון ל"י זה השתתפות בצרכים מיוחדים
- עזרה לבית. (ג. פת: כמה עולה שעה עבודה?)

ע. סיוון:

עוזרת בית מקבלת 5.50 - 6 ל"י לשעה.

ג. פת:

זה פחות ממחיר השוק.

א. גפני:

זו תוספת ריאלית הניתנת לציווד ביתי
למשפחות מרובות ילדים. יש משפחות
נתמכות סעד שחסר להן ציווד חיוני, כמו: מיטות, גז, שולחנות ועוד.
יש 20 אלף משפחות קבלו ציווד כזה.
בשנה הבאה הדבר הזה יסתיים.

ניתן מענק לחלמידים. תהיה הרחבה
שתכסה תלמידי כיתות ה' ו'. התוספת הזו באה בעקבות החלטת ועדת
הכספים של הכנסת.

י. שער:

איך מצב המלחמה וגיוס המלואים
השפיע על תקציב הסעד? האם ניתנו
תמיכות מיוחדות? האם יש תיאום עם הצבא? האם יש מקרים שמצבם
הוחמר ע"י המלחמה? אם מקבלים מהצבא, אז הם לא שייכים לאותה
קטגוריה - כיצד משתקף דבר זה?

ע. סיוון:

איך כמעט משפחה מגוייסת שהיא
נתמכת סעד. זה כמעט ולא קיים
במציאות. יש משפחות שראש המשפחה גוייס, והיא היתה זקוקה לעזרת
בית, כמו: סדור במעון, סדרה זקנים ועוד. לפעמים גם עזרה חד-
פעמית. מכל מקום, רוב העזרה שניתנת היא עזרה לבית. אכן יש
תיאום, אבל קשה לומר שהיה תיאום מלא. במקרה שמתגלית בעיה, אז
מפנים אותו ללשכה.
היו מקרים של משפחות שנפגעו, ואז
מנסים לעזור להם, לפעמים בהצלחה ולפעמים לא.

צ. גרשוני:

ביחס להתייקרות: איך ובאיזו מידה
באה לביטוי ההתייקרות בכל הסעיפים
שגוגעים לסעד וקצבות למשפחות מרובות ילדים. הממשלה הציעה התייקרות
של 4%, ואני מניח שפה באה לביטוי התייקרות של 4% ---

א. גפני:

זה ישנו במכתב ששלחנו לוועדת הכספים,
ואנחנו הוספנו את זה שאנחנו מחקנים
אח כל מה שנבע בקשר לסובסידיות. כאשר גדון בסובסידיות, אז נדון
גם בזה. זה כולל את ההתייקרות ופיצויים. כל זה נמצא בחוברת
הירוקה. 35.250 מיליון ל"י למענקי דיור ופיצויים להתייקרות
באפריל. בסוף מרץ היה הענין של הסובסידיות בסכום של 150 מיליון ל"י
התחייבנו לפיצויים, ואנחנו מנסים את זה בזה. זה כולל גם תוספת
יוקר ביזלי. בנובמבר היה פיצוי בבשר ואורז, ועכשיו אנחנו מציעים

א. גפני:

בענין מיכסות סעד: משפחת סעד עם 4 נפשות קבלה ב-1.4.72-320 ליי לחודש, וב-1.4.73-413 ליי לחודש, וב-1.1.74-500 ליי לחודש. יש בזה הפרש של 90 ליי לחודש, שזה בערך 25%, וזה בפירוש כיסה את כל ההתייקרות של תוספת היוקר. עכשיו נתווסף לזה 60 ליי בזמן האחרון. זאת אומרת, משפחת סעד עם שני ילדים תקבל קרוב ל-560 ליי זה עדיין בהשלמה. (י. ארקין: התוספת הזו יותר גבוהה מ-4%).

תמיכת סעד היתה ב-1.4.73 של 33% מהשכר הממוצע, ועכשיו זה 42% מהשכר הממוצע. כלומר, התמיכה הזו קבלה פיצוי יותר גדול מהשכר הממוצע. (צ. גרשוני: מדוע על זה לא צריך לחול תוספת יוקר?) בשביל ביגוד, זה ניתן חד פעמי. זה ניתן בתחילת שנת הלימודים.

היו"ר י. קרגמן: בקרתי במטבחים של בתי הספר, וראיתי את הארוחה הניתנת לתלמידים - היתה זו ארוחה דלה מאד, והיא עולה 55 אגורות.

י. ארקין: אנחנו נותנים להם חלב. הסובסידיה לחלב היתה פי-שנים מהרגילה. לכן יש הטעיה.

ע. סיוון: בינואר היתה דיון בוועדה, וב-1 בינואר אנחנו העלינו את הסל.

היו"ר י. קרגמן: ב"הד החינוך" - שזהו לא עתון ערב - כתבו על הארוחה הדלה שמקבלים הילדים בבית הספר. אולי ארוחה כזו מספיקה לילדים בני 6-7 שנים. אבל נערים בגיל 12-13 צריכים לקבל ארוחה טובה יותר.

אני מציע שהענין הזה ייבדק, והייתי רוצה שגם אנחנו נהיה שותפים לבדיקה זו, כדי שתנתן ארוחה חמה, ומי שיוכל לשלם בעדה, שישלם. יש ומשלמים גם עכשיו סכומים של 1 ליי או 3 ליי. אני בהחלט מציע שנמליץ בפני שר האוצר שנושא זה ייבדק מחדש, ובהקדם, על מנת שתהיה ארוחה חמה לילדי השכבה החלשה.

ע. פיינרמן: יש הרבה בתי ספר שבהם נותנים ארוחה ללא כל צורך לילדים. אני מכיר עשרות בתי ספר כאלה, ומחייבים אותם לשלם פרוטות. לדעתי, יש לצמצם את הארוחות בבתי ספר אלה שאין להם שום הצדקה, כולל בית הספר שלנו, וכן בקריית גת, נצרת עליה ועוד.

צ. גרשוני: אני תומך בכל מה שאמר כאן היושב ראש. לדעתי, אם תהיה בדיקה אז לא יהיו בתי ספר כאלה שיהיו מיותרים.

באותו כיוון שאלתי עוד קודם לכן - לפי מיטב ידיעתי, כל החשלומים למשפחות מרובות ילדים וסעד, בנוגע לפיצוי החדש - צריכים להיות מוסכמים ע"י הגורמים שנוגעים בזה. האם בשלב זה, זה מוסכם?

א. גפני: אני אדון בזה ביום ב' בוועדת העבודה.

אם יגיעו למסקנה משותפת עם הממשלה, אז נצטרך לדעת.

היו"ר י. קרגמן:

בקשר להזנה בבתי הספר - שנושא זה ייבחן באופן יסודי, כך שהארוחה תהיה משביעה ומספיקה לתלמידים שאוכלים שם, ביחוד מבני מעוטי ההכנסה. יש מפעל הזנה, מי שלא חייב, אז הוא לא יאכל שם, התקציב צריך להיות יותר גדול. אינני יודע כמה, ואני גם לא מציע בכמה הוא חייב להיות גדול.

אני מציע שנדון על זה בתקציב החדש, וזאת דוקא משום חשיבות הנושא.

א. מלמד:

זה דבר ממלכתי. משרד החינוך דואג לזה.

היו"ר י. קרגמן:

לא יספיקו לעשות את זה. אני מציע שהבדיקה תיעשה, ולאחר מכן ידווח לוועדת הכספים בעת הדיון על התקציב לשנת 1974.

א. גפני:

אני מציע שב-1 באפריל הסכום שיופיע, יהיה כזה שהוא יופעל מ-1 באפריל.

היו"ר י. קרגמן:

אנו עוברים לביטוח לאומי:

יש סעיף חדש שהוכנס רק בשנה האחרונה, הכוונה לקיצבות למעונות. אני רואה שיש פה סכום של 3 מיליון ל"י. ברצוני לדעת מה נשמע בנושא זה. האם ביטוח לאומי מצליח לגבות מהבעלים החייבים? אני חושש שיווצר מצב כזה שאנחנו נגביר את אחוז הגירויים.

ע. פיינרמן:

האמת היא שהיו נשים נטושות. אנחנו היינו כל הזמן בחרדה גדולה. יש לנו את הדוגמה של ארצות הברית, שהיא חמורה ביותר. העזיבה שם היא פיקטיבית כדי לזכות לקבל את התמיכה הזו.

ע. סיוון:

למעשה, הביטוח הלאומי לא הצליח עד היום בזה. מדי חודש נוספות 100 נשים. התשלום היה 3 מיליון, ועכשיו זה עלה ל-5 מיליון ל"י.

אחרי שהוסכם בממשלה, אז היו בכנסת, בוועדת העבודה, ויכוחים, ואלה החוצאות.

א. גפני:

נכון שזו בעיה.

סובסידיות:

היו"ר י. קרגמן:

גם בשנה הבאה יהיה אותו סכום. זה אי גידול סובסידיות. 250 מיליון זה נטו, במקום 320 מיליון ל"י שהיה צריך להיות כאן.

א. גפני:

י. ארקין:

כאשר בקשנו 320 מליון ל"י, אנחנו לא ידענו על החייקרויות הדלק. אנחנו עוד נבוא עם העברות פנימיות בסעיפים. עכשיו לא לקחנו מראש את הסכומים, לכן אנחנו מבקשים את התוספת של 240 מליון ל"י כדי שהעברות הפנימיות יהיו בתוך הסעיף. בסעיף חיטה יחסרו לנו 5 מליון ל"י, נוסף ל-80 מליון ל"י ואחרי ההעלאות של המחירים שהיו. עדיין יחסרו לנו סכומים די נכבדים בתחבורה, ואת כולם נכסה מסך הכל סעיפים שנחסכו מעודף בסוכר, מעודף שיהיה בבשר ועופות ועוד.

א. גפני:

בתחבורה יש חוזה - מיום העלאה ליום העלאה. ייעשה חשבון, ורואה חשבון יבדוק כמה יעלה להם לפי האינדקס, תשומה לפי עליה, לפי מדד השכר במשק. הכל נעשה לפי חוזה.

יש כאן הערכה, ויש לזה 20 מליון ל"י. אם נצטרך יותר, אז נעביר מהרזרבות. יהיו הנחות לילדים ופנסיונרים. מכל מקום, רואה חשבון יראה מה הן ההכנסות שלהם. ההעלאה היא על חשבון הפיצויים.

היו"ר י. קרגמן: מה זה "חמיכות אחרות - 240 מליון ל"י"?

י. ארקין:

זה למים. בחוק התקציב המקורי יש הסבר.

"תקציבי פיתוח חירום לשיקום לישובי רמת הגולן וגבול לבנון" - יש פה פירוט.

היו"ר י. קרגמן:

עתה סיימנו את הקריאה הראשונה בתקציב.

תודה רבה. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 12.30.